

Redovisning av Uppdrag till Statens skolverk om mål och prov på varje studieväg i svenskundervisning för invandrare (sfi) i den del som rör mål i kursplanen.

Härmed redovisas den del av Uppdrag till Statens skolverk om mål och prov på varje studieväg i svenskundervisning för invandrare (sfi), som rör målen i kursplanen (Dnr U2008/1045/SV).

Sammanfattning

Uppdraget har varit att se över och konkretisera det övergripande målet för sfi, samt målen för kurserna A, B, C och D i förordningen (SKOLFS 2006:28) om kursplan för svenskundervisning för invandrare.

Utifrån uppdraget har Skolverket utarbetat det förslag till ny kursplan, som bifogas. I anslutning till kursplanen avser Skolverket att fastställa nya betygskriterier, vilka också bifogas. Skolverket kommer även att utarbeta ett kommentarmaterial till den nya kursplanen.

Arbetet med att ta fram en ny kursplan har skett under stark tidspress, vilket inneburit att det har funnits begränsade möjligheter att knyta experter till arbetet och att förankra det. Breda expert- och referensgrupper är annars en viktig del i Skolverkets öppna arbetssätt och fungerar som en första implementering och förankring av nya kursplaner. Även remisstiden har påverkats av den korta tid som stått till förfogande.

Utredning

Den nuvarande kursplanen har varit den innehållsliga utgångspunkten i arbetet med förslaget till ny sådan. Trots att kort tid förflutit sedan den senaste revideringen har utvecklingen inom området språk gått snabbt. Den europeiska referensramen för språk, *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*, har blivit alltmer känd och den används redan inom sfi-verksamheten på många håll. Skolverket har fått många frågor om när den svenska kursplanen ska anpassas till referensramen och har valt att göra den anpassningen i föreliggande förslag. Att utnyttja referensramen innebär att kraven vad gäller mål och kunskaper blir tydligare genom att man delar upp målen i delkompetenser: hörförståelse, läsförståelse, samtal och interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet. Det blir tydligt hur progressionen ser ut från kurs A t.o.m. kurs D och hur kraven höjs

successivt. Av uppdraget till Skolverket framgår bl.a. att målen i kursplanen för sfi ska uttrycka de kunskaper eleverna ska besitta vid avslutad kurs och att målen ska vara tydligt och distinkt utformade så att de bidrar till en likvärdig bedömning. Skolverket bedömer att anpassningen till referensramen ger just denna tydlighet och att förslaget till ny utformning av kursplanen väl uppfyller kraven i uppdraget.

Ett ytterligare krav i uppdraget gällde möjligheten att göra nödvändiga anpassningar av kursplanen för döva eller hörselskadade elever. En expert inom området har deltagit i arbetet med kursplaneförslaget och i det kompletterande kommentarmaterialet kommer ett särskilt avsnitt om anpassning att finnas.

Förslaget till kursplan har varit ute på remiss. Det finns ett stort intresse och engagemang kring sfi-frågorna. Skolverket fick därför synpunkter från flera olika håll, vilka beaktats i förslaget.

Skolverket planerar som nämnts ett kompletterande kommentarmaterial. När den nu gällande sfi-kursplanen började gälla publicerade Skolverket för första gången ett sådant material. Erfarenheterna av det har varit mycket goda och kommentarerna har efter vad Skolverket erfarit, på ett positivt sätt kunnat stödja lärare och utbildningsanordnare i deras arbete.

Avslutningsvis vill Skolverket framföra att det givetvis är viktigt med en kursplan med tydliga mål, men väl så viktigt för kvalitet och bättre måluppfyllelse vore inrättandet av en reguljär sfi-läroarbetsplan – en uppfattning som delas av flera av remissinstanserna - med ett tydligt vuxenpedagogiskt fokus. Utbildningen bör även ge kunskaper i andraspråksinlärning och ge förståelse för och kunskap om olika kulturer.

Per Thullberg
Generaldirektör

Suzanne Mehrens
undervisningsråd

Bilagor:

Bil. 1 Förslag till ny kursplan, med förslag till betygskriterier

Konsekvensutredning avseende uppdrag till Statens Skolverk om mål och prov på varje studieväg i svenskundervisning för invandrare (sfi)

Enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Föreslagen regel

Skolverket har fått i uppdrag av regeringen (U2008/1045/SV) att se över och konkretisera det övergripande målet för sfi, samt målen för kurserna A, B, C och D i förordningen (2006:28) om kursplan för svenskundervisning för invandrare. Den del av uppdraget som avser mål i kursplanen för sfi ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 2 juni 2008.

Övriga delar av uppdraget redovisas vid senare tidpunkt. En fullständig redovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 mars 2010.

Regleringen berör inte några skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Skolverket bedömer att någon hänsyn inte behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Däremot bedömer Skolverket att det kommer att finnas behov av speciella informationsinsatser för att implementera den nya kursplanen.

Bakgrund

Regeringen anser att kvaliteten och resultaten i sfi måste förbättras. Kursmålen måste på ett tydligt och konkret sätt bidra till bättre förutsättningar för en ökad måluppfyllelse. Regeringen anser också att likvärdigheten över landet vad gäller resultaten och bedömningen av i vilken omfattning den enskilde har nått målen måste stärkas. Skolverket kommer att fastställa prov på sista kursen inom samtliga studievägar inom sfi. Slutprov ökar förutsättningarna för en större likvärdighet. Slutprov tydliggör också för den enskilde vad som krävs för att nå målen. Regeringen har för avsikt att senare, genom en förordningsändring, införa bestämmelser om bl.a. ändrad benämning på de centralt fastställda proven inom sfi och om att proven ska vara obligatoriska.

Förordning om ändring i förordningen (1994:895) om svenskundervisning för invandrare föreskriver att det fr.o.m. 1 maj 2008 blir möjligt att göra nödvändiga anpassningar av kursplanen för sfi för döva eller hörselskadade. Nödvändiga avvikelser får också göras för utvecklingsstörda studerande. Vid betygssättning får läraren, om det finns särskilda skäl, bortse från enstaka betygs-kriterier. Sådana skäl kan t.ex. vara ett funktionshinder.

Ett alternativ till detta förslag till ny kursplan hade kunnat vara att använda sig av en mer traditionell kursplaneutformning. Skolverket bedömer emellertid att kravet

på tydliga mål bättre tillgodoses med den nu valda. Den gör även att jämförelser med andra språkutbildningar i och utanför Norden underlättas.

Kommentarmaterial ska finnas att tillgå.

Berörda av förändringarna är sfi-anordnare, lärare och studerande.

Viktiga förändringar jämfört med nuvarande kursplan och betygskriterier

För att göra målen tydliga föreslår Skolverket en annan utformning av kursplanen jämfört med tidigare kursplaner. Förslaget innebär en anpassning av den svenska kursplanen till den europeiska referensramen för språk, Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment.

Kostnader

Den nya kursplanen innebär ett visst planerings- och kompetensutvecklingsarbete i form av bl. a. konferenser i samband med implementering av densamma.

Förslag till ny kursplan för svenskundervisning för invandrare (sfi)

Utbildningens syfte

Svenskundervisning för invandrare (sfi) är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att eleven med annat modersmål än svenska lär sig och utvecklar ett funktionellt andraspråk. Utbildningen ger språkliga redskap för kommunikation och aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetsliv. Elever som inte är funktionellt litterata eller har ett annat skriftsystem än det latinska alfabetet får läs- och skrivundervisning inom ramen för sfi.

Utbildningen riktar sig till ungdomar och vuxna som har olika erfarenheter, livssituation, kunskaper och studiemål. Utbildningen ska planeras och utformas tillsammans med eleven, och anpassas till elevens intressen, erfarenheter, allsidiga kunskaper och långsiktiga mål.

Utbildningen ska, med utgångspunkt från individens behov, kunna kombineras med förvärvsarbete, praktik, andra studier, validering, arbetslivsorientering eller annan sysselsättning. Den måste därför utformas så flexibelt när det gäller tid, plats, innehåll och arbetsformer, att det är möjligt för eleven att delta i undervisningen.

Utbildningens mål och karaktär

Sfi-utbildningen karaktäriseras av att eleven utvecklar en kommunikativ språkförmåga. Detta innebär att kunna kommunicera, såväl muntligt som skriftligt, utifrån sina behov. För detta krävs kunskaper och färdigheter av olika slag för att eleven ska kunna göra relevanta språkliga val i förhållande till den aktuella kommunikativa situationen. Den kommunikativa språkförmågan innefattar olika kompetenser som samverkar och kompletterar varandra. En kommunikativ språkförmåga förutsätter därför både tillgång till ett språkligt system och kunskaper om hur detta system används. Kunskap om det språkliga systemet innefattar ord, fraser, uttal och grammatiska strukturer, medan kunskap om språkanvändningen handlar om hur man bygger upp en text och gör funktionella språkliga val och anpassningar i förhållande till mottagare och syfte. En viktig kompetens är även att kunna använda strategier för att på mest effektiva sätt få fram sitt budskap.

Inom sfi-utbildningen ska eleven utveckla sin medvetenhet om hur språkinläring går till och sin insikt i det egna lärandet. Eleven ska också utveckla sin interkulturella kompetens genom att reflektera över egna kulturella erfarenheter och jämföra dem med företeelser i vardags-, samhälls- och arbetsliv i Sverige.

Inom sfi-utbildningen ska eleven utveckla sin kompetens att använda olika digitala verktyg och hjälpmedel för information, kommunikation och lärande.

Det vidgade textbegreppet är av stor vikt inom sfi-utbildningen. Att tillägna sig och bearbeta texter behöver inte alltid innebära läsning utan även avlyssning, bild- och filmstudium.

Utbildningens uppbyggnad

Utbildningen består av tre olika studievägar, sfi 1, sfi 2 och sfi 3, som riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Sfi 1 utgörs av kurserna A och B, sfi 2 av kurserna B och C samt sfi 3 av kurserna C och D. De fyra kurserna tydliggör progressionen inom utbildningen. Studieväg 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och studieväg 3 till dem som är vana att studera. Trots att eleven kan avsluta sfi efter respektive kurs eller studieväg är intentionen att alla elever ska ges möjlighet att studera till och med kurs D.

Två av kurserna finns i mer än en studieväg. Beroende på studieväg kan var och en av dessa två kurser, kurs B och kurs C, vara antingen nybörjarkurs eller fortsättningskurs. Oavsett om kursen är nybörjarkurs eller fortsättningskurs är kursmålen desamma, men kursen får helt olika utformning beroende på deltagarens kunskaper i svenska vid kursstarten och vald studieväg. Bedömningen av på vilken nivå en elev ska börja sina studier utgår från en kartläggning av hans eller hennes kunskaper, förutsättningar och vad som i övrigt kan ha betydelse för möjligheterna att nå målen.

Kurserna är relaterade till Common European Framework of Reference; Teaching, learning, assessment (CEFR). Kurs A motsvarar nivå A1-/A1, kurs B motsvarar A1/A2, kurs C motsvarar A2/A2+ och kurs D motsvarar B1/B1+.

Läs- och skrivinläring

Utbildningen gällande läs- och skrivinläring vänder sig till personer utan tidigare utbildning och till personer som har kort utbildning och inte är funktionellt litterata. Inom utbildningen får de möjlighet att fördjupa sina kunskaper och automatisera dem. Att bli litterat i grundläggande bemärkelse kan ta lång tid.

Utbildningen vänder sig även till de personer som är litterata men inte behärskar det latinska alfabetet. I detta fall ser lärprocessen annorlunda ut.

Läs- och skrivinläringen knyts inte till någon av kurserna A-D, utan utgör en egen del, som kan läsas fristående eller kombineras med någon av kurserna. Det är alltså en process som kan pågå under hela sfi-tiden, för att färdigheterna skall hinna automatiseras. Undervisningen får ske på elevens modersmål eller annat språk och bör ske parallellt med undervisning i svenska.

Bedömning

Utgångspunkten för bedömning är elevens förmåga att använda det svenska språket på ett begripligt sätt för olika syften i vardags-, samhälls- och arbetsliv. Bedömningen omfattar elevens kunskaper i enlighet med mål och betygskriterier för Godkänt och Väl godkänt. Mål och betygskriterier är formulerade utifrån fem aspekter: hörförståelse, läsförståelse, samtal och muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet. Kriterierna ska inte bedömas fristående från varandra utan läraren måste göra en helhetsbedömning av elevens språkliga förmåga och utgå från vad eleven faktiskt klarar av språkligt. Den språkliga korrektheten ställs i förhållande till den innehållsliga och språkliga komplexiteten.

För kurserna A-D gäller att betyg sätts efter avslutad kurs. Efter kurserna B, C och D följer ett obligatoriskt nationellt slutprov. Inom den del av utbildningen som gäller läs- och skrivinlärning sätts inte betyg.

SVENSKA FÖR INVANDRARE (SFI) Översikt över målen i kursplanerna A, B, C och D

	Kurs A (motsv. A1-/A1 i CEFR) Eleven ska kunna	Kurs B (motsv. A1/A2 i CEFR) Eleven ska kunna	Kurs C (motsv. A2/A2+ i CEFR) Eleven ska kunna	Kurs D (mots. B1/B1+ i CEFR) Eleven ska kunna
Hör-förstå-else	förstå tydligt tal i konkreta, vardagsnära situationer, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - information som är av omedelbart intresse för eleven, - återberättade, vardagliga händelser, - enkla instruktioner. 	förstå tydligt, enkelt tal både i direkt kommunikation och i den omedelbara närheten, där innehållet anknyter till vanliga situationer och egna erfarenheter i vardagslivet, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - korta återberättade händelser om bekanta ämnen och områden, - information och instruktioner. 	förstå tydligt, enkelt tal i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - korta och tydliga budskap och meddelanden, - berättelser och beskrivningar om för eleven bekanta ämnen och områden, - enkla instruktioner. 	förstå tydligt tal i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - berättande och beskrivande texter, - information om aktuella frågor och ämnen, - detaljerade, tydliga instruktioner.
Läs-förstå-else	utifrån behov förstå och hämta information i närmiljön, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - vanliga skyltar, namn och ord. 	förstå och använda enkla texter i vanliga situationer i vardagslivet, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - anpassade berättande eller beskrivande vardagsnära texter, - information i vardagliga meddelanden och annonser, - korta, tydliga instruktioner. 	förstå och använda enkla, vanligt förekommande texter i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - korta berättande och beskrivande texter, - för eleven relevant information i faktaorienterade texter, - tydliga meddelanden, föreskrifter och instruktioner. 	förstå och använda enkla texter i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - berättande, beskrivande och faktaorienterade texter och reflektera över innehåll och syfte, - information i olika typer av meddelanden och texter, - föreskrifter och instruktioner.
Samtal och muntlig interaktion	etablera social kontakt och delta i vardagsnära situationer genom att med stöd, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - förmedla budskap med hjälp av vanliga fraser och informativa ord, - ställa och besvara enkla frågor av för eleven omedelbart intresse. 	medverka i vanliga situationer i vardagslivet genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - delta i samtal om konkreta, vardagliga och bekanta ämnen, - ställa och besvara vardagliga frågor. 	medverka i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - utbyta tankar och information om bekanta ämnen i korta samtal, - diskutera vanliga frågor på ett enkelt sätt och i viss mån anpassa sitt språk efter situationen. 	medverka i både informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - delta i samtal om ämnen av allmänt intresse och i viss mån anpassa sitt språk efter situationen, - beskriva problem, jämföra, bedöma, diskutera och argumentera för olika alternativ.
Muntlig produktion	kommunicera med ett enkelt språk och med hjälp av gester i vardagsnära situationer t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - presentera sig själv och andra, - kommentera något för eleven bekant. 	kommunicera med ett enkelt språk och med hjälp av gester i vanliga situationer i vardagslivet, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - återberätta något upplevt, - informera om olika relevanta företeelser i närsamhället, - instruera om hur man utför vanliga vardagliga handlingar. 	kommunicera med ett enkelt språk i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - beskriva och återberätta upplevelser, - uttrycka och motivera åsikter, - ge råd och instruktioner. 	kommunicera både i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - redogöra för aktuella händelser och ämnen, - beskriva och jämföra åsikter, känslor och intryck, - ge råd och instruktioner, - anpassa sitt språk efter situationen.
Skriftlig färdighet	hantera några vardagsnära situationer där skrift förekommer genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - fylla i enkla formulär, - skriva av viktig information utifrån personliga behov. 	kommunicera med ett enkelt språk i vanliga situationer i vardagslivet genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - ge och efterfråga information utifrån personliga behov, - återberätta upplevda händelser. 	kommunicera med ett enkelt språk i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - skriva korta personliga texter för att förmedla erfarenheter och åsikter samt beskriva upplevelser, känslor och intryck, - skriva korta, faktaorienterade texter om bekanta ämnen, - skriva vanligt förekommande, mer formella texter. 	kommunicera både i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - skriva sammanhängande texter om händelser och ämnen som är bekanta eller av personligt intresse, - skriva enkla argumenterande texter för att förmedla information och tankar om konkreta och abstrakta ämnen, - föra anteckningar om ett bekant ämne.

Kurs A (motsvarande A1-/A1 i CEFR)			
	Mål	Betygskriterier för Godkänt (G)	Betygskriterier för Väl godkänt (VG)
	Eleven ska kunna	Eleven	Eleven
Hör-förståelse	förstå tydligt tal i konkreta, vardagsnära situationer, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - information som är av omedelbart intresse för eleven, - återberättade, vardagliga händelser, - enkla instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår anpassad och tydlig information, t.ex. om var och när man ska träffas, - förstår en enkel, tydligt återberättad händelse, - förstår med visst stöd en enkel instruktion, t.ex. hur man loggar in på datorn. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår en enkel berättelse, t.ex. om ett bekant ämne, - förstår en enkel instruktion.
Läs-förståelse	utifrån behov förstå och hämta information i närmiljön, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - vanliga namn och symboler. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår namn och symboler, t.ex. vanligt förekommande skyltar och logotyper. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår mycket kort och enkel informationstext med stöd av bild.
Samtal och muntlig interaktion	etablera social kontakt och delta i vardagsnära situationer genom att med stöd, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - förmedla budskap med hjälp av vanliga fraser och informativa ord, - ställa och besvara enkla frågor av för eleven omedelbart intresse. 	<ul style="list-style-type: none"> - gör sig förstådd med ett begränsat ordförråd och med stöd av samtalspartnern, - använder enkla, vardagliga hälsnings-, artighets- och avskedsfraser, - presenterar sig, ställer och besvarar enkla frågor utifrån konkreta behov och för att skapa kontakt. 	<ul style="list-style-type: none"> - gör sig förstådd och använder sitt begränsade språk på ett kreativt sätt med hjälp av strategier, t.ex. kroppsspråk.
Muntlig produktion	kommunicera med ett enkelt språk och med hjälp av gester i vardagsnära situationer, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - presentera sig själv och andra, - kommentera något för eleven bekant. 	<ul style="list-style-type: none"> - presenterar sig, kommenterar egna erfarenheter eller en bekant händelse eller plats, t.ex. med hjälp av bilder, - visar runt i närmiljön och benämner olika företeelser med hjälp av informativa ord och vanliga fraser. 	<ul style="list-style-type: none"> - gör mer sammanhängande presentationer, - använder medvetet strategier för att göra sig förstådd, t.ex. omskrivningar.
Skriftlig färdighet	hantera några vardagsnära situationer där skrift förekommer genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - fylla i enkla formulär, - skriva av viktig information utifrån personliga behov. 	<ul style="list-style-type: none"> - skriver sin namnteckning, - fyller i personliga uppgifter på vanliga blanketter efter behov, manuellt eller digitalt. 	<ul style="list-style-type: none"> - förmedlar uppgifter om sig själv och sin vardagssituation.

Kurs B (motsvarande A1/A2 i CEFR)			
	Mål	Betygskriterier för Godkänt (G)	Betygskriterier för Väl godkänt (VG)
	Eleven ska kunna	Eleven	Eleven
Hör-förståelse	förstå tydligt, enkelt tal både i direkt kommunikation och i den omedelbara närheten, där innehållet anknyter till vanliga situationer och egna erfarenheter i vardagslivet, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - korta återberättade händelser om bekanta ämnen och områden, - information och instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår konkret information, t.ex. hur man hittar till närmaste busshållplats, - förstår korta återberättade händelser, t.ex. en resa, - förstår tydliga instruktioner t.ex. hur man använder en kaffeautomat. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår vad samtal om bekanta ämnen handlar om, t.ex. andras samtal i bussen.
Läs-förståelse	förstå och använda enkla texter i vanliga situationer i vardagslivet, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - anpassade berättande eller beskrivande vardagsnära texter, - information i vardagliga meddelanden och annonser, - korta, tydliga instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår anpassade texter av personligt intresse eller om något bekant, t.ex. lättläst litteratur, - hittar vid behov specifik information, t.ex. namn, telefonnummer, tid och pris i tryckt eller digital form, - förstår ord och mycket enkla fraser i meddelanden i vardagliga situationer, t.ex. tids- och platsangivelser, - förstår enkla instruktioner, t.ex. i studiesituationen. 	<ul style="list-style-type: none"> - läser på eget initiativ korta, enkla texter och tar hjälp av bilder för att hitta och förstå information.
Samtal och muntlig interaktion	medverka i vanliga situationer i vardagslivet genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - delta i samtal om konkreta, vardagliga och bekanta ämnen, - ställa och besvara vardagliga frågor. 	<ul style="list-style-type: none"> - deltar i enkla samtal om vardagliga och för eleven bekanta ämnen när samtalspartnern är tydlig och beredd att hjälpa till, - ställer och besvarar frågor, framför och reagerar på påståenden, uppmaningar och önskemål när samtalspartnern är tydlig och beredd att hjälpa till. 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuterar på ett enkelt sätt vardagliga och bekanta frågor, - ger och svarar på förslag samt uttrycker samförstånd eller en avvikande mening, - ber vid behov samtalspartnern om hjälp för att förstå och göra sig förstådd.
Muntlig produktion	kommunicera med ett enkelt språk och med hjälp av gester i vanliga situationer i vardagslivet, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - återberätta något upplevt, - informera om olika relevanta företeelser i närsamhället, - instruera om hur man utför vanliga vardagliga handlingar. 	<ul style="list-style-type: none"> - återberättar händelser och erfarenheter samt uttrycker tid, t.ex. med hjälp av tidsuttryck, - informerar t.ex. om var närmaste matvaruaffär finns, - instruerar om och förklarar hur man utför olika vardagliga handlingar t.ex. hur man tar ut pengar i en bankomat eller använder kopian. 	<ul style="list-style-type: none"> - använder sambandsord för att ge struktur och sammanhang t.ex. <i>först</i> och <i>sedan</i>.
Skriftlig färdighet	kommunicera med ett enkelt språk i vanliga situationer i vardagslivet genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - ge och efterfråga information utifrån personliga behov, - återberätta upplevda händelser. 	<ul style="list-style-type: none"> - skriver korta meddelanden och personliga e-brev eller vykort, - skriver en kort text om sig själv eller om något upplevt. 	<ul style="list-style-type: none"> - sätter samman meningar och fraser med enkla sambandsord som <i>och</i>, <i>men</i> och <i>sedan</i>.

Kurs C (motsvarande A2/A2+ i CEFR)			
	Mål	Betygskriterier för Godkänt (G)	Betygskriterier för Väl godkänt (VG)
	Eleven ska kunna	Eleven	Eleven
Hör-förståelse	förstå tydligt, enkelt tal i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - korta och tydliga budskap och meddelanden, - berättelser och beskrivningar om för eleven bekanta ämnen och områden, - enkla instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår huvudinnehållet i tydligt tal om ett för eleven bekant ämne, t.ex. ett tv-program där bilden stöder innehållet, - förstår ett kort personligt meddelande t.ex. ett meddelande på telefonsvararen, - förstår enkla instruktioner, t.ex. om hur man tar sig från en plats till en annan. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår innehållet i samtal och diskussioner om ämnet är bekant för eleven.
Läs-förståelse	förstå och använda enkla, vanligt förekommande texter i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - korta berättande och beskrivande texter, - för eleven relevant information i faktaorienterade texter, - tydliga meddelanden, föreskrifter och instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår huvudinnehållet i enkla berättande och beskrivande texter, t.ex. korta berättelser och nyhetsartiklar, - hittar efterfrågad information i t.ex. tydliga grafiska bilder, diagram och tabeller, - förstår innehållet i t.ex. enkla personliga e-brev och vardagliga meddelanden, - förstår tydliga instruktioner och föreskrifter, t.ex. om skyddsutrustning. 	<ul style="list-style-type: none"> - läser av intresse olika texter och använder strategier för att förstå huvudinnehållet, t.ex. med hjälp av nyckelord och nyckelfraser.
Samtal och muntlig interaktion	medverka i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - utbyta tankar och information om bekanta ämnen i korta samtal, - diskutera vanliga frågor på ett enkelt sätt och i viss mån anpassa sitt språk efter situationen. 	<ul style="list-style-type: none"> - kommunicerar i situationer som kräver ett enkelt och omedelbart utbyte av information, - ger uttryck för, svarar på och diskuterar på ett enkelt sätt olika åsikter och förslag, - anpassar sitt språk till informella och formella situationer, t.ex. genom att välja lämplig artighetsfras. 	<ul style="list-style-type: none"> - använder sitt språk på ett aktivt sätt och anpassar det efter typ av situation, - ber vid behov om förtydliganden och gör omskrivningar för att förstå och göra sig förstådd.
Muntlig produktion	kommunicera med ett enkelt språk i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - beskriva och återberätta upplevelser, - uttrycka och motivera åsikter, - ge råd och instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - berättar om och beskriver på ett enkelt sätt, t.ex. egna erfarenheter och upplevelser från vardagsliv eller arbete i Sverige eller i ett annat land, - uttrycker och motiverar på ett enkelt sätt åsikter, t.ex. i kulturella och sociala frågor om familj, boende och arbete, - ger enkla råd och instruktioner, t.ex. hur man tar sig från en plats till en annan. 	<ul style="list-style-type: none"> - använder ett enkelt men varierat språk och strukturerar sin framställning.
Skriftlig färdighet	kommunicera med ett enkelt språk i förutsägbara situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - skriva korta personliga texter för att förmedla erfarenheter och åsikter samt beskriva upplevelser, känslor och intryck, - skriva korta, faktaorienterade texter om bekanta ämnen, - skriva vanligt förekommande, mer formella texter. 	<ul style="list-style-type: none"> - skriver enkla sammanhängande texter om sig själv, upplevelser och bekanta ämnen samt beskriver känslor, intryck och åsikter, - skriver enkla formella texter, t.ex. en ansökan till en kurs eller ett arbete, med hjälp av förlaga, - använder vanliga sambandsord för att länka samman fraser och meningar, t.ex. <i>och, men och eftersom</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - använder ett enkelt men varierat språk och strukturerar sin framställning.

Kurs D (motsvarande B1/B1+ i CEFR)			
	Mål	Betygskriterier för Godkänt (G)	Betygskriterier för Väl godkänt (VG)
	Eleven ska kunna	Eleven	Eleven
Hör-förståelse	förstå tydligt tal i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - berättande och beskrivande texter, - information om aktuella frågor och ämnen, - detaljerade, tydliga instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår huvudinnehållet i berättelser och beskrivningar som rör bekanta ämnen, - förstår huvudinnehållet i information i t.ex. radiointervjuer, tv-nyheter eller en föreläsning, - följer detaljerade tydliga instruktioner, t.ex. i en telefonsvarare. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår innehållet i berättelser och uppfattar även vissa nyanser när det gäller t.ex. värderingar, - förstår huvudinnehållet i tv- och radioprogram, t.ex. i ett debattprogram.
Läsförståelse	förstå och använda enkla texter i vardags-, samhälls- och arbetsliv, t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - berättande, beskrivande och faktaorienterade texter och reflektera över innehåll och syfte, - information i olika typer av meddelanden och texter, - föreskrifter och instruktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - förstår enkla berättande, beskrivande och faktaorienterade texter med anknytning till egna intresseområden, - urskiljer argumentationen i en resonerande text om ett bekant ämne utan att helt förstå detaljerna, - hittar och förstår relevant information i vanligt material, t.ex. meddelanden på anslagstavlor, e-brev, annonser och broschyrer, - förstår klart formulerade instruktioner, t.ex. en enkel bruksanvisning. 	<ul style="list-style-type: none"> - anpassar medvetet lässätt och läshastighet efter olika texter och syften, - hämtar information från olika texter, t.ex. för att dra slutsatser eller göra en sammanfattning.
Samtal och muntlig interaktion	medverka i både informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - delta i samtal om ämnen av allmänt intresse och i viss mån anpassa sitt språk efter situationen, - beskriva problem, jämföra, bedöma, diskutera och argumentera för olika alternativ. 	<ul style="list-style-type: none"> - inleder, utvecklar och avslutar samtal, - går oförberedd in i samtal om ämnen av allmänt intresse, - för fram och frågar om personliga åsikter och uppfattningar samt jämför, bedömer och diskuterar olika alternativ. 	<ul style="list-style-type: none"> - beskriver, diskuterar och argumenterar, t.ex. kring något problem, - kan uttrycka tankar om abstrakta eller kulturella ämnen som t.ex. musik och filmer.
Muntlig produktion	kommunicera både i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - redogöra för aktuella händelser och ämnen, - beskriva och jämföra åsikter, känslor och intryck, - ge råd och instruktioner, - anpassa sitt språk efter situationen. 	<ul style="list-style-type: none"> - redogör för huvudinnehållet i aktuella händelser, t.ex. från ett nyhetsinslag eller en kortare tidningsartikel, - beskriver och jämför åsikter, t.ex. om något aktuellt ämne, - instruerar en studiekamrat, t.ex. om hur man loggar in i och använder skolans e-postsystem, - uttrycker sig relativt sammanhängande och anpassar sitt språk efter lyssnarens behov. 	<ul style="list-style-type: none"> - förmedlar och beskriver tankar om både konkreta och mer abstrakta ämnen, - förklarar för- och nackdelar med olika ställningstaganden, - planerar och strukturerar sin framställning.
Skriftlig färdighet	kommunicera både i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls- och arbetsliv, genom att t.ex. <ul style="list-style-type: none"> - skriva sammanhängande texter om händelser och ämnen som är bekanta eller av personligt intresse, - skriva enkla argumenterande texter för att förmedla information och tankar om konkreta och abstrakta ämnen, - föra anteckningar om ett bekant ämne. 	<ul style="list-style-type: none"> - beskriver upplevelser, känslor och reaktioner i en sammanhängande text, - skriver korta redogörande och argumenterande texter och förklarar skäl för en viss åsikt eller ett visst agerande, - för och sammanställer anteckningar, t.ex. som underlag för en kort rapport. 	<ul style="list-style-type: none"> - förmedlar information och beskriver tankar om både konkreta och mer abstrakta ämnen, - har en tydlig struktur och varierar sitt språk beroende på syfte och mottagare.